

Från några av våra fjällfärder

Stig Blomberg och Inger Möjegård

ANARISFJÄLLEN 1999

Många gånger har vi önskat att komma till Anaris och den omtalade Anarisstugan. Nu ska det äntligen bli av. Den 25 augusti kör vi från Ydrefors kl. 05:45 för att om möjligt hinna med en första vandringsetapp på kvällen. Vädret såg lovande ut och den ljusa kvällen inbjöd till kvällsvandring. Nu är det inte precis närmaste väg till Vallbo lappkapell, varför resan med bil tar några timmar. Regnet öste ner långa sträckor men efter en god middag på Åsarnas skidcenter fortsatte bilfärden ytterligare några mil. Väl framme i Vallbo sken solen från nästan molnfri himmel, allt enligt väderprognoserna. Turen börjar ett stycke från kapellet. Där finns en långtidsparkering och vi byter om till vandringsmunderingen. Ryggsäckarna känns som vanligt lite udda men kroppen brukar snart anpassa sig. Vikten brukar normalt ligga på ca 22 kg för mig och ca 19 kg för Inger när vi bär med tält och mat för någon vecka.

Ganska exakt kl. 19:00 startar vi mot Staloviellekåtan som är det beräknade nattkvarteret. Det är till en början ganska varmt och färden går som vanligt uppåt, ibland med mer ibland med mindre lutning. Sträckan vi beräknar gå under kvällen är ca 6 - 7 km.

Tyvär går färden till största delen genom barrskogsbältet, dock genombrutet här och där av myrområden som ger en öppnare vy mot fjällen. Vattenflaskorna var från början välfyllda men värmen och stigningen tär på vattenförrådet.

Törst

Ungefär halvvägs kommer vi till bäcken som senare rinner ut i Fångån och där kan vi fylla på flaskorna. Här har vi en mycket fin utsikt över Anarisfjällen med Stråntje och den brantare Stalovielle i fonden. Stor-Gröngumpen nere i sydväst liksom Ottfjället nordost om oss ligger i full sol i kvällningen.

Vi tar en paus vid bäcken och beundrar utsikten. Efter en stund passerar vi en liten fjällsjö till höger om oss, jag kan inte säkert se namnet på kartan då det ligger i en kartvikning som blivit lite nött.

Staloviellekåtan

Det är nära att vi missar kåtan då visningen skymms av fjällbjörkar och leden inte går precis förbi kåtan. Efter en del uppförbacke kommer vi dock dit. Nu är klockan 22:30 och den långa bilresan och marschen hit upp känns i kroppen. Det är också betydligt kallare här uppe, bara + 3 0. Vi fryser faktiskt duktigt om fingrarna när vi sätter upp tältet. Efter vandringen är

kroppen också lite svettig men nu slår det tillbaka och det känns nästan obehagligt. Mjölchoklad och smörgåsar inne i kåtan livar dock upp tillvaron lite innan vi kryper ner i sovsäckarna. Inger har svårt att sova, hon fryser ordentligt. Det är i alla fall helt myggfritt.

Tidigt i gryningen är jag ute en kort stund och ser frosten ligga tjock och vit i morgondiset. Det ska erkännas, vi sover faktiskt till 9:15. Då är det strålande sol och nästan 20 grader varmt, alltså stora temperaturskillnader våra pinaler och går vidare. Väl ute ur fjällbjörkskogen öppnar sig nya vyer för oss.

Norr om oss och långt nedanför ligger Västra och Östra Vattensjöarna, och än längre bort skymtar Ottsjön och Håckremagasinet. Åreskutan skymtar även långt däruppe i norr. Det är en härlig natur, leden går på böljande grusåsar genom glesa fjällbjörkstånd. Vid foten av Kruptje äter vi frukost bestående av fjällgröt och stekta ägg. Fjällgröten är en blandning av rågflingor, katrinplommon och någon slags nötkärna. Till detta

givetvis torrmjök bestående av mjölkpulver och friskt fjällvatten. Den här blandningen håller magen i trim och vi har detta förpackat portionsvis hemifrån. Fötterna får lufta lite innan färden fortsätter upp mellan Kruptje och Krapa.

Uppe vid passet ser vi ut över högplatån med Anasjön längst bort i öster. Väster om oss och intill ligger Stor-Anahögen med sin högsta topp på 1423 meter över havet. Resten av turen fram till Anarisstugan går av bara farten, dock finns här och där förändiska dyområden som inte är särskilt spångade och vi är ibland nära att sjunka ner ganska djupt om vi inte ser oss för. Anarisstugan ligger lite avsidet och leden är inte lika väl nyttjad som många andra.

Anarisstugan

Anarisstugan ligger vackert på en liten kulle intill en fjällsjö, man ser den på långt håll oavsett från vilket håll man kommer. Området öster därom består av en mångfald sjöar och vattendrag. De närmaste heter Anasjön, Bredsjön och Hanasjön men många fler breder ut sig i området. Vid Anasjön finns en fiskecamp som är mycket välbesökt. Hit kommer man antingen med flyg eller till fots från Hosjöbottnarna. Dit finns väg från Höglekardalen. Västerut finns Anarismassivet med den mäktiga Hällådalen vilken vi kommer att vandra igenom nästa dag enligt beräkningarna.

Vi bestämmer oss för att stanna i stugan över natten. Stugvärden för året är en studerande kvinna som arbetar på en avhandling av något slag. Det blir en trevlig bekantskap. Hon är i stort behov av frukt och grönt och väntar en helikopter med de begärliga varorna under kvällen. Den kommer så småningom, inte bara med mat utan även med ett stort fång med ved hängande under sig.

Stugvärden

Med en rent förunderlig precision lägger den av veden exakt intill vedboden och manövrerar sedan ut till en plan fläck intill sjön och landar där.

Vi själva går ut till fjällsjön och sätter oss där och pratar och njuter av fjällnaturen. Lite senare på kvällen bjuder stugvärden på nybakad kanelkaka som hon gjort i en kastrull på spisen. Den smakar otroligt gott till kaffet. Här ute finns nu bara vi tre och så ett antal tusen mygg. Väderleksrapporten för morgondagen får vi från stugvärden: molnigt och en eller annan regnskur.

Vi sover gott som alltid i fjällstugorna och disponerar ett helt rum för oss själva. Lyxigt!

Hällådalen

Morrönen den 7 augusti gryr mulen. Vi fikar och packar ihop våra pinaler för färden genom Hällådalen och vidare ner till Issjödalen. Vi säger hej till stugvärden kl. 9:30. Efter en kort stund kommer ett fint regn. Leden häråt är sämre spångad än den från andra hållet. Det finns gott om blötmark, en del ganska förrådiska. På ett ställe verkar spångbrädorna ganska dåliga och vi ser oss om efter en omväg runt stället. Det blir dock en mycket lång omväg så vi beslutar att prova spången ändå. Vi har varsin vandrastav och jag lånar nu även Ingers stav för att ha ett hjälpligt extrastöd. Det visar sig när jag börjar gå ut på brädorna att det är i det närmaste bottenlöst då stavarna sjunker ner i dyn. Jag balanserar på de två bräderna och packningen på ryggen känns väldigt obalanserad. Det går inte alls bra. Plötsligt ger sig den ena brädan under min

tyngd och för att försöka komma så torrskodd som möjligt till andra sidan kasta jag mig framåt. Det är dömt att misslyckas, jag sjunker djupt ner i dyn med högerbenet men får ändå något slags fäste med händerna och drar mig upp. Högerbenet är genomsurt och skon full med dy. På något sätt lyckas Inger bättre. Jag håller i andra ändan på stavarna

Hällodalen

som hjälp och hon är även lättare och allt gick bra över det ca fem meter breda blöthålet. Det blir till att byta strumpor och tömma kängan innan färden fortsätter. Vi går nu hela tiden uppför. Leden är dock lättvandrad och blötmarken har vi lämnat bakom oss. Här uppifrån kan vi se ut över Anasjön och även ett flygplan som landar och lite senare startar. Det

hade förmodligen lämnat eller hämtat fiskare vid campen. Åt andra hållet, västerut, breder den stora dalen ut sig. Det är en mycket stor och vidsträckt högdal, för tillfället grönskande. Vi slår följe med en rentjur men den tillåter inte att vi kommer på bra fotograferingsavstånd, den håller sig ganska exakt på samma avstånd hela tiden.

Vinden ligger på från norr och temperaturen ligger på plus 10°. Aprikossoppan med knäckebröd och mjukost smakar bra. Marken genom dalen ser på lite avstånd ganska jämn ut, men skenet bedrar. Nu bär det ofta uppåt ganska brant och lika mycket neråt på andra sidan. Färden är trots allt inte självgående utan tar en hel del på krafterna. Så småningom ser vi passet vi ska gå upp igenom för att gå vidare ner till Issjödalen. Som vanligt verkar det inte så långt dit upp men det blir en ganska tuff vandring innan vi är däruppe. Här uppe på högfjället har vi en fantastisk överblick ut över Vålådalsens naturreservat med Issjödalen nedanför våra fötter. Efter en stunds vandring bär det brant utför. Det är många gånger lika jobbigt att gå brant utför med packning som det kan vara uppför.

Issjödalen

Det blir en slingrande tur utför. Runt klippblock, nerför sliriga sandstigar och över hala stenar. Hela tiden har vi den vidsträckta utsikten över den stora sandvidden söder om Issjödalen. Långt om länge är vi nere och turen över sanddynerna börjar. Här finns tämligen gott om ren, de dyker helt plötsligt upp för att lika snabbt försvinna igen i någon av dalarna mellan sanddynerna. Det är en märklig natur här med massor av lämningar från istiden.

Issjödalen

Den här vidsträckta platån ansågs under andra världskriget vara ytterst viktig ur försvarssynpunkt. Här kunde större luft-

landsättningar göras från fiendehåll. Området hårdbevakades bl. a från Lunddörrarna. Det tar ett bra tag innan vi står vid "nerfarten" till Issjödalen men det känns bra att vara där. Väl där nere söker vi upp en lämplig tältplats och det blir i närheten av den s.k. kungliga jaktstugan.

Efter middagen sover vi faktiskt en stund. Senare på kvällen går vi omkring i omgivningarna och för oss står det helt klart, Issjödalen är en av de märkligaste och vackraste ställena i Jämtlandsfjällen. Under kvällen kommer fler vandrare och slår upp sina tält, det blir ett tiotal tält inför natten.

Klart för
avfärd

Vi sover gott trots sången från fjällbäcken och kylan som smyger sig på under natten. Vi brukar ställa kaffepannan fylld med vat-

ten inne i absiden under natten för att bekvämt kunna koka morronkaffet, det är tjock is i den på morronen.

Den här fjällbäcken förtjänar att omnämnas lite särskilt. Den rinner upp från ingenting i slutningen alldeles söder om jaktstugan och blir med en gång en mäktig fjällbäck som inte sinar ens under torrår. Den har märkligt nog inget namn på kartan. Vid Grönvallen förenar den sig med Grönan för vidare färd ner till Vålån och slutligen Ottsjön.

Efter morronkaffet packar vi för vidare färd ner till Grönvallen, ett lappviste, för att där äta frukost. Härifrån till Vallbo är lättgången med många mötande vandrare. Vid halv tretiden kommer vi till bilen och fjällturen är avslutad för denna gången. Nästa tur är dock redan på planeringsstadiet. Det är märkligt, en gång frälst på fjällturer, alltid frälst.

Jämtland 22 juli 1996

Startar från Ydrefors vid 14-tiden efter packning av ryggsäckar och annat.

Kompletterar med film, ny sydväst och batterier till kameror samt kontanter i Motala. Vi kör som vanligt mot målet med kortare avbrott för chaufförsbyte och annat. Eftersom vi startat resan sent på dagen stannar vi i Orsa Finnmark för övernattnig. Vi hittar en liten vacker sjö där vi slår upp vårt tält inte långt från stranden i en härlig talldunge.

Tältplats

Kvällen är härlig med bara enstaka mygg. Läser en stund nerkrupna i sovsäckarna, men somnar snart i den ljumma kvällen. Jag vaknar till vid fyratiden av ett fnasande ljud invid tältduken. Det är ett djur utanför som tassar och fnyser lätt. Vad detta är vet jag inte då jag inte tittar efter. Antingen en större hund eller en björn. Jag somnar om.

Vi vaknar vid sjutiden och begynner dagen med kaffe. Fotograferar och packar ihop våra pinaler samt fortsätter norrut.

Vid Åsarna blir vi invigda i hur man sätter upp en gärdesgård på det gamla sättet. Här använde man inte svedda vidjor utan 100 åriga granvidjor som växt som undervegetation.

Dessa höggs på morronen för att ha den rätta spänsten och klövs sedan i två delar. Fungerade mycket elegant. Gärdesgården kan ses vid husvagnscampingen i anslutning till vandrarnhemmet.

*Stor-
ulvåns
fjällsta-
tion*

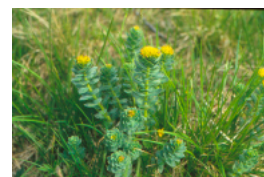
Vår egentliga vandring denna tur är tänkt att gå från Storulvån upp till Blåhammaren, vidare in i Norge till Storerikvollen och sedan till Sylarna och slutligen åter till Storulvån.

Framme vid Storulvån fjällstation klär vi om till vandringsmundering, justerar ryggsäckarna och skriver en beräknad färdplan i boken på stationen.

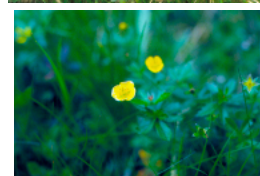
Mot Blåhammaren

Innan färden begynner väger vi ryggsäckarna. Stigs väger 22,5 kilo och Ingers 19,0 kilo. Klockan visar på 16:10. Vädret är varmt och fint. Vår tanke är att endast gå till Ulvåtjärn denna första dag.

Leden är lättgången, växlar uppåt och nedåt i mjuka kullar. Leden följer till att börja med StorUlvån och passerar ett antal småtjärnar. Getryggen står på en höjd på 1382 m öh norr om oss. Det är inte svårt att förstå varför den fått sitt namn. Från vissa håll liknar den mycket väl en getrygg. Halvvägs till Ulvåtjärn käkar vi blåbärssoppa med tilltugg, latar

Rosenrot

Fjällviol

oss och botaniserar lite. Här hittar vi bl.a. Rosenrot och Fjällviol. Framme vid raststugan i Ulvåtjärn slår vi upp tältet i ett formidabelt mygghelvete uppblandat med knott. Kvällsfikat tar vi inne i raststugan för att komma ifrån den värsta plågan. Vid 20-tiden slår vi raskt igen tältduken bakom oss och kryper ner i sovsäckarna. Lyssnar på radion och löser korsord. Inga mygg inne i tältet.

En teknik vi lärt oss för att slippa att myggen följer med in är att ta jackan löst hängande över axlarna. Den är i regel grå av mygg. Vi dyker snabbt in genom tältöppningen samtidigt som vi kastar av jackan bakåt utanför tältduken. Jackan kan man sedan skaka av och dra in genom en mindre öppning. Mycket effektivt.

Dags för fjällgröt

Morgonen randas med lika gott om mygg som på kvällen innan. Fikar inne i tältet. Tar lite foton innan vi beger oss uppåt mot Blåhammaren. Det är varmt, hela 17o. Drygt 2 km kommer det att bära upp för sedan planar leden ut något. Fjällgröten smakar bra en bit upp men den får ätas tillsammans med myggen som tycks gilla både den och oss.

Snasahögarna med Stig i förgr.

Vi går i mycket lugn takt då värmen nu kommit upp till 23o. Snart ser vi Tväråklumparna ut mot nordost och lite senare även Snasahögarna. Storsnasen med sina 1 462 m öh. är den högsta.

Blåhammarens fjällstation

Vi kommer fram till fjällstationen vid 13-tiden och beundrar den fina utsikten. Vi köper lite frukt och äter under tiden. Blåhammarens fjällstation är den högst belägna stationen som Stf driver.

Oväder

Stig har fått en del besvär i höger höftled som tilltar under dagen men vi fortsätter söderut mot Endalsstugan för att, som det är tänkt, nästa dag gå in i Norge till Storekvollen.

I sydväst tornar mörka moln upp vid horisonten och kommer snabbt in över oss. Det är förunderligt hur snabbt vädret i fjällen kan förändra sig. Snart står himlen full av blixtar och åskdundret mullrar mäktigt omkring oss. Vi får snabbt på regnkläderna men hinner inte få skydd över ryggsäckarna. Åskvädret tycks vara mitt över oss och regnet piskar häftigt i backen. Just nu befinner vi oss ute på kalvfället och är högsta punkterna där. Det känns mycket obehagligt och vi kryper ner intill en liten ås för att om möjligt bli lite lägre. Faktum är att vid varje blixtnedslag i närheten reser sig håret av elektri-

citeten. Men allt har ett slut, även åskväder.

De ryggsäckar vi bar vid tillfället var inte av bästa kvalitet insåg vi när ovädret dragit bort. Mycket däri var blött, mest på grund av att vi inte plastat in kläder och annat, men även för att ryggsäckarna läckte som såll i sömmarna. På stående fot beslutades om nyinvestering till nästa fjälltur.

Vi var nu ca 3 km från Endalsstugan och beslutar att gå dit för en längre matrast. Väl där hänger vi upp en del kläder och annat till tork i solen som nu återigen visar sig. Stormklockan utanför stugan får tjänstgöra som torkställning

Den här stormklockan klämtar i hård blåst och är ett minnesmärke. Vi steker raggmunk över stormköket, inte helt lätt, men det smakar helt underbart. Till efterrätt blir det nyponsoppa.

Mina höftbesvär har nu blivit värre. Det känns inget när jag går utan ryggsäck men så fort den kommer på blir besvären påtagliga. Jag tror därför det beror på ryggsäcken. Vi spänner ihop den så den blir kortare och inte ligger an mot rygglutet, och det märkliga är att besvären är som bortblåsta. Det finns alltid något nytt att lära.

Färden går nu vidare och efter en kortare tur kommer vi ner till Enan som bildar gräns mot Norge. Efter ett par km slår vi läger på en fin grusplatå där vi hänger diverse persedlar på tork över natten. Tält och sovsäckar är som tur är torra och vi somnar gott i fjällets tystnad.

Endalsstugan

Storerikvollen

Kvart i sju på morronen vaknar vi. Dimman står så tät utanför tältet att man knappt ser 10 m. Allt dryper av fukt. Kläderna som vi hängde på tork mellan ett par fjällbjörkar i går kväll är nu ännu blötare. Tältets yttersida rinner av fukt. Efter morronfikat går vi ut och försöker se något genom dimman som så sakteliga börjar lättas. En bit bort från tältet hittar vi björnspillning, dock inte nattfärsk.

Efter den vanliga proceduren med packningen drar vi vidare med Remskläppen som närmaste anhalt. Här är gott om myrmarker men nu när dimman lättat har vi en härlig utsikt över Enan och in mot svenska fjällvärlden.

Vid tiotiden står vi uppe på Remskläppen och har en vidunderlig utsikt över Essandsjön som sträcker sig över en och en halv mil söderut. Sjön är till en del konstgjord och är ett stort vattenmagasin för kraftverk i Norge.

Nu bär det tidvis mycket brant utför, senare genom fjällbjörkskog. Efter gårdagens regn är det bitvis mycket halt och vi sätter ett antal rovor innan vi är nere vid leden som går mellan Storerikvollen och Sylarna. Här träffar vi på ett större bestånd av Kung Karls spira.

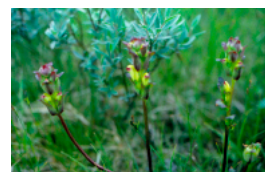
Vädret är nu soligt med lätt vind varför vi lämnar en stor del av

Blött

Essandsjön

Kung Karls spira

På tork

packningen i en dunge med fjällbjörkar. Kängor, diverse kläder, tält och annat blött hänger vi upp i björkarna för torkning. Därefter går vi till Storerikvollens fjällstation, en sträcka på ca 3 km. Vid Djupholma kommer vi till den höga hängbron över tillrin-

Hängbron

ningen norrifrån. Eftersom Essandsjön just nu har lågt vattenstånd verkar bron mycket hög. Den gungar häftigt om man inte parerar stegen i otakt med varandra. Naturen här intill vattnat är inte precis vacker då stranden ligger dyg och livlös pga att vattennivån är låg.

Storerikvullen

Vi hälsar på det norska värdfolket på stationen som berättar lite om vattenmagasinets historia och lite annat. De var nöjda med att det blivit en sjö här istället för omfattande myrmarker. Efter en fika går vi tillbaka till vår torkanordning. Här träffar vi ett annat äldre par som slår följe en bit mot Sylarna som är vårt nästa mål.

Under vandringen ser vi annars inte till många andra vandrare detta år. Nu möter vi dock två damer som varnar för ett djupt dyhål precis efter Svenska gränsen. En av dom hade sjunkit ner där och blev ordentligt blöt och dyg. Vi tar till vara meddelandet. Stannar uppe på plåtarna innan Fiskåhögda för matrast. Nu har vädret slagit om till betydligt kyligare och blåsigare. Trots blåst och kyla finns här gott om mygg som med glädje deltar i måltiden på sitt speciella sätt.

Den valda matplatsen är väl vald med fin utsikt över Sylarna.

Klockan drar mot kvällen och vi börjar söka med blicken efter lämplig plats för tältslag-

Fiskåhögda

ning. Det är inte det lättaste här uppe, mest bara sten och skärvor i alla storlekar. Plötsligt står vi framför en raststuga. Den finns inte på vår karta men vi är säkra på att vara på rätt led. Vi har troligen för gammal karta. Det är kyligt i kvällen och vi går in och fikar varm choklad med kex. Beslutar att övernatta i stugan då tältslagning i närheten verkar mycket besvärligt i denna terräng. Det är annars inte tillåtet med övernattnig i raststugorna om det inte är för dåligt väder. Stig löser korsord och lyssnar på norsk radio via en mindre medhavd apparat. Natten blir ganska kall och bädden hård men morgonen randas med sol och 8 plusgrader. Fortfarande blåser det en del.

Raststuga

Sylarna

I begrundan

Vi har haft som mål att om möjligt komma upp på Stor- eller Lillsylen någon gång och vi hoppas det kommer att lämpa sig idag, men vädret ändrar sig fort häruppe och snart är det dags för regnkläder igen.

Molntäcket ligger mycket lågt och av syltopparna ser vi inget.

Vi traskar på mot Sylarnas fjällstation och klockan 12.05 kränger vi av ryggsäckarna utanför ingången.

Vi går in, lagar till fika och pratar med andra vandrare som är där. Tittar ut mot väs-

ter i förhoppning att vädret skall bli bättre. Molntaket höjer sig lite efterhand och regnandet upphör. Klockan 13.15 går vi västerut för att chansa på bättre väder och komma upp på Lillsylen. Vi har först kollat kompassriktningen och beskrivning av leden mot toppen inne på stationen och tror oss ha en ganska klar bild av vägen upp mot toppen.

Vi går mellan två fjälltoppar, Vaktklumpen norr om oss och Slottet söder om. Inga dåliga höjder där heller. Vaktklumpen sträcker sig 1446 m öh och Slottet 1568 m öh. Dess toppar ser vi inte, de ligger inhöljda i moln. Det gör också syltopparna och det börjar nu småregna lite grand.

Lite tidigare kunde vi se glaciären på Storsylens östsidan men nu döljs även den i dimman. Ett annat par som var på väg upp vänder här och går åter till fjällstationen. Vi fortsätter dock, kanske kommer molnen att skingras däruppe och ge oss den utsikt vi hoppas på. Hela tiden uppåt över hala slätberg där vattnet slipar hållarna stålblanka. Högre upp övergår terrängen till en salig blandning av klippblock och sten omväxlande med branta snöfält.

Regnet duggar till och ifrån. Till vänster om oss verkar det finnas en djupbrant. Allting försvinner där i molnen. Jag håller hjälpligt kompassriktningen även om den inte är helt viktig här, vi ska ju ständigt gå uppåt.

Inger börjar tröttna här och kommer med förslaget att vända om. Efter lite övertalning fortsätter även hon uppåt. Många var tillfällena då vi trodde oss vara uppe men lika ofta bedrog vi oss. Just vid synranden i dimman ser det ut som att toppen är nådd men denna rand förflyttar sig givetvis i samma takt som vi går framåt. Men allting har en ände, även en fjälltopp. Helt plötsligt finns ingenting. längre framför oss, bara tomrum.

Äntligen på toppen av Lillsylen kl. 17:15 på en höjd av 1702 m öh. Men utsikten inskränkte sig till ca 30 m. Vi går fram och lokaliserar den smala och taggiga ryggen som går mot Storsylen och tomrummet på båda sidor därom. Ingenting för ovana att färdas över och även de vana kan säkert få problem om inte vädret är det rätta. Här vilas vi en stund i den stenbunker som finns för att få lite lä. Vi äter ett paket medhavda russin

Sylarnas fjällstation

Uppåt

...och uppåt

Äntligen där

och sköljer ner dem med vatten från våra vattenflaskor som vi fyllt på längre ner.

Vilse

Så startar vi nerfärden, inte så märkvärdigt kan tyckas, men det straffar sig när man blir nonchalant på fjället. Mellan och runt hala stenar och block, ut på snöfält går färden neråt. Till slut kommer vi ner till ett stort snöområde. Vi går ut på det men då slår varningslamporna till med full kraft. På det här fältet har vi inte varit när vi gick uppåt, därom är jag helt övertygad. Jag förbannar min dumhet att inte vända kompassen vid nerfärden. En fjälltopp har ju neråt i alla väderstreck. Här har jag travat på som om jag befunnit mig på vilken småländsk landsväg som helst.

Vi resonerar en stund och tar det lugnt. Sikten här är lite bättre men inte mer än ca 150 m varför vi inte ser omgivningen. Vi kan givetvis gå kompass österut och både i norr och i söder kommer vi att fångas upp av antingen Vaktklumpen eller Slottet, men att riskera och komma ut i omfattande myrmarker eller täta videområden var inte särskilt tilltalande. Resonemanget förutsatte att vi från början i alla fall gått på östlig kurs, vilket var troligt.

Långt utåt vänster på snöfältet skymtar ett genombrott från en fjällbäck. Någonstans i bakhuvudet ligger en minnesbild av en sådan på uppvägen långt till vänster om oss. Vi går ditåt, nu rakt norrut. Om det är denna bäck jag lagt märke till på uppvägen bör vi komma på leden om vi fortsätter härifrån i nordostlig riktning. Och se, efter ett par hundra meter ser vi plötsligt en liten rödmarkering på en sten.

Den fortsatta färden ner till fjällstationen går fort och utan intermesson. Det visar sig att dom vandrare som vände tidigare på eftermiddagen hållit koll på att vi återvände. Bra gjort. Klockan är nu 18:45. Sens moral, håll alltid i kompassen.

Nu smakar det bra med varm choklad och en "syltopp". Efter en stunds prat med andra vandrare är det dags för oss att bryta upp.

Fortfarande kvarstår att få beundra utsikten från någon av syltopparna i klart väder. Det får bli en annan historia.

Ottsjö

Efter byte till torra kläder axlar vi våra ryggsäckar, som givetvis inte var med upp på toppen, utan stod kvar på stationen. Leden ner till Storulvån är ca 16 km men vi tänker slå upp tältet nere vid raststugan där leden delar sig mot Gåsen. Klockan är nu över åtta och det kan kännas skönt med nattvila. Vi slår följe med Sylälven.

Raststugan är ockuperad av tyskar, till synes för natten. Vi fortsätter ner till nästa delning, den som går mot Blåhammaren och hittar där en förnämlig plats. Här finns också ett bord med sittplatser. Regnet har vi sluppit ifrån den senaste timmen. Myggen är dock ordentligt hungriga och festar som vanligt på vårt blod. Själva festar vi på en salt soppa med knäckebröd. Nu är vi ordentligt trötta och vid tiotiden kryper vi ner i sovsäckarna.

Nu kommer regnet igen. Under hela natten hållregnar det och det blåser ganska hårt. Tältduken smäller för vinden, men vi har det torrt och fint därinne. Vaknar vid 6:30 och fikar inne i tältet. Regnet fortsätter men vinden har mojnat en del. Det

Regnig plats

känns inte nödvändigt att gå ut just nu utan vänta på att regnandet kanske upphör. Så sker inte utan efter någon timme bryter vi lägerplatsen och går söderut mot Spåjme, en raststuga. Därinne äter vi gröt med tilltugg. Efter disken går vi vidare mot Storulvån. Nu har det slutat regna och sikten blir lite bättre. Vi fortsätter och efter en halvmil är vi nere vid bron över Lill-Ulvån.

Här sitter vi en bra stund och gottar oss. Flera vandrare passerar i båda riktningarna. Leden mellan Storulvån och Sylarna är livligt trafikerad en stor del av året. Lill-Ulvån där vi nu sitter mynnar ut i Handölan öster om oss. Handölan rinner upp alldeles norr om Helags och har en del tillflöden, nämligen Gåsån, Tjallingån, Lill-Ulvån och Stor-Ulvån för att nämna de största. Vid mynningen till Ånnsjön i Handöl är den ganska mäktig.

Vi kommer ner till Storulvån kl. två och packar in allt i bilen. Fötterna passar dåligt i andra skor, de tycks ha svällt under åtta-milaturen.

I Ottsjö har vi hyrt en stuga och det visar sig vara ett gott kap. Den har 7 bäddar och är mycket välordnad. Allt blött hänger vi ut i solen på den stora altanen. Efter en timma hållregnar det igen och allt får plockas in igen. Efter duschning och en god middag blir det en stunds tv-tittande innan vi somnar gott på de mjuka bäddarna.

Stugan i Ottsjö

Kebnekaise 1997

Vi hade länge planerat att besöka Sveriges högsta punkt men av olika anledningar blev det inte av förrän 1997.

Vi utelämnar här den 172 mil långa bilvägen från hemmet i Ydrefors till Nikkaluokta, den kan höra hemma i en annan berättelse.

En rolig episod kan dock nämnas. Första resdagen startade vi inte förrän vid 18-tiden och efter ett besök i Stockholm fortsatte färden norrut. Vi körde till klockan 02:30, ca 10 mil norr om Söderhamn. När vi som bäst satte upp tältet inne vid en skogsväg för att sova några timmar kom en cyklist farande. I förvåningen över att se oss mitt ute i skogen vid denna tid var det mycket nära att han kört omkull. Själva undrade vi vad en cyklist är ute på för ärenden den tiden på morgonen på en öde skogsväg.

Vandringen börjar

Så var vi då där vid Nikkaluokta, ett välkänt kallhål på vintern. Men nu var det sommar och 20 grader varmt. Som alltid tar det en bra stund att packa ryggsäckarna och få all packning på plats. Det tar runt en och en halv timme innan vi känner oss nöjda och äntligen kommer iväg kl. 17:10. Vandring genom björkskog på lättgången stig. Det är varmt, svettigt och mycket mygg.

Den första milen består av många "stann" för att justera remmar och annat med packningen innan den sitter bra. Det är väl ändå märkligt att ryggsäcken inte passar vid varje vandrings början trots att den gjorde det när den togs av förra säsongen. Men som jag brukar säga, kroppen anpassar sig till ryggsäcken efter ett par mil. Efter en tid i fjällen känns det nästan obehagligt att vara utan den.

19:10 kommer vi fram till sjön Laddjojävri. Här kan man köpa våfflor och kaffe. Men kanske bäst av allt, man kan spara sina ben några kilometer och åka båt. Vi beslutar att ta Sarris båt vidare ca 6 km. Vattnet här bär med sig färgen från glaciärerna i Kebnekaise, skimrande blågrönt och ytterligt kallt.

Sarri var en mycket trevlig bekantskap som tog väl hand om oss passagerare. Han berättade bl.a. att han aldrig lärt sig simma beroende på att här i vattnet fryser man ändå ihjäl långt innan man når land. Vem vet, kanske är det sant?

*Sarri
med båt*

Klockan 20:15 lämnar vi båten och efter en paus med frukt fortsätter vi mot Kebnekaise fjällstation. Ca tre km från målet beslutar vi oss för nattvila, resan upp och den första biten känns i kroppen, 22:30 säger vi godnatt och sover gott trots den påtagliga kylan i natten.

Vaknar vid 08- tiden i strålande sol men rent obeskrivligt med mygg. Det är dock vår erfarenhet sedan tidigare att man förvärvar en viss vana även vid mygg om man lever i sådan miljö, men det kan ta några dagar.

I Ingers dagbok står att snömannen uppenbarade sig. Hon lyckades även fånga honom på bild.

Efter frukost och disk packar vi ryggsäckarna och ger oss iväg mot Kebnekaise fjällstation. Det är mycket varmt, 20 grader i skuggan. Det är lite bökigt att skydda sig mot mygg och samtidigt vara så lättklädd som möjligt.

Väl framme ser vi oss omkring efter

en lägerplats, en inte helt enkel procedur då terrängen är ganska väl sorterad vad gäller block och stenar. Vi kan till slut iordningställa ett par kvm att sätta upp tältet på.

Vyerna här är helt betagande. Österut den stora dalen, Ladtjovagge som sträcker sig miltals och omfattar sjöarna Ladtjojaure och den än större Paittasjärvi. Nikkaluokta fjällstation varifrån vi startade vår vandring ligger mitt i denna dal ca 19 km österut i västra ändan av Paittasjärvi.

Västerut blir samma dal snart trängre och försvinner mellan mäktiga fjäll som vi senare under vår vandring kommer att stifta närmare bekantskap med. Men det mest intagande är det mäktiga Tolpagorni med sin karaktäristiska hatt. Att bestiga det går ganska bra men kräver en del kondition.

Tolpagorni är flitigt fotograferat och i många sammanhang kan man lätt få uppfatt-

ningen att detta är den högsta Kebnekaise-
toppen, inte minst i turist- och fjällreklam.
Så är inte alls fallet. skillnaden står klar när
man står på sydtoppen och kan blicka ner på
Tolpagorni .

*Snöman-
nen???*

*Tolpa-
gorni till
vänster*

Mot toppen

Vi anmäler oss till en guidad topptur och samlas till information på kvällen. Vi blir ett 40 tal i gruppen som tänker nå toppen under morgondagen om vädret tillåter. Turen kostar 140 kronor och då ingår en ryggsäck då våra vanliga vandraryggsäckar är för stora för den här turen.

08:30 går starten från fjällstationen. I packningen ingår luva, handskar, regnkläder, kaffe, nyponsoppa, mackor, russin och fjällsnus. Fjällsnus ja. En blandning av chokladbitar, russin och nötter. Det ger ett bra tillskott när benen känns svaga. Förpackas lämpligen i dagliga portioner. De första 25 minuterna går raskt undan och efter en kortare paus går vi brantare uppåt. Ibland ordentligt brant, ibland lite lindrigare men hela tiden uppåt över skravel och snöfält. Vid 11-tiden äter vi lunch och beundrar utsikten.

Vi är nu uppe vid Björulings glaciär. Här informerar vår guide Stefan Nilsson om den glaciären och om i glaciärer i allmänhet. Vi blir också beordrade att endast följa i guidens spår då risken annars finns att ramla ner i en spricka eller brunn. De här sprickorna och brunnarna kan vara svindlande djupa men det förrädiska med vissa är att de kan vara dolda av en snöbrygga som mycket väl kan brista.

Det är idag töväder och kängorna är snart mycket blöta. Efter en stund kommer en lång och brant snökam. Det är mycket påfrestande för benen. Inger får kramp i en lår-muskel men jobbar vidare framåt, uppåt. Väl uppe vid själva bergssidan går vi utmed en mycket smal platå med stöd av rep. Ingen i gänget har lust att störta ner här. Nu vidtar den egentliga klättringen. Med hjälp av händer, fötter och rep går det långsamt uppför fjällsidan. Det är viktigt med varningsrop om man lossar någon sten som rutschar utför. De som är längre ner trycker sig då in mot fjällsidan så att nerrasande stenar förhoppningsvis inte träffar någon.

Så småningom är vi då uppe vid själva kanten och kan fortsätta mot toppstugan i lite lättare terräng. Här tar vi en välbehövlig paus med mat och dryck. Själva toppen går ännu inte att se härifrån. men utsikten är bedårande.

Mellan block och stenar fortsätter vi uppåt och äntligen är den där, sydtoppen. Nästan som en uppenbarelse. Som en gråvit sockertopp höjer den sig upp till Sveriges högsta punkt. Vi hade kanske innan en vag föreställning om hur det skulle se ut men inte var det så här. Helt i ensamt majestät bestående av bara is och snö.

Så sista biten upp. På omväxlande is och snö, ganska jobbigt även här. En dam i sällskapet säger att hon nog varken vågar eller orkar gå upp. Stig lovar då att bära upp henne. Inför det obestämda hotet klättrar hon också upp. Äntligen där, för dagen ungefär 2114 m öh.

Vi har verkligen hyfsad tur med vädret. Ingen sikt alls norr och österut, endast en grå vägg alldeles inpå. Men mot sydost, söder och västerut en bedårande utsikt. dels över Ladstjovagge dels västerut över den övriga

På Björulings glaciär

Toppen

Stefan, vår färdledare

fjällvärlden.

Här tas metervis med foton. Var och en som önskar går upp till absoluta toppen för att bli förevigad här.

Stefan, vår färdledare, står stadigt ut mot branten för att förhindra att någon faller ner där. Då och då kan vi skönja nordtoppen genom diset, skild från sydtoppen av en smal taggig kam, inget för amatörer att ge sig ut på men för den vane är det nog inget större problem. Så hasar vi nedåt utmed iskalotten och vandrar sedan vidare ner mot toppstugan genom stenskravlet. Vi tar

en kort paus och går vidare ner till fjällsidan för att nu gå neråt i repen.

Det ger verkligen ett magsug att stå vid kanten och blicka ner utmed fjällsidan och se de vindlande repen som nu ska hjälpa oss neråt. Det är garanterat en egendomlig känsla som kommer över många av oss. Det ser definitivt värre ut att klättra ner än upp.

Men här gäller samma regel som annars i fjällvärlden. Har man gett sig in i leken får man också slutföra den. Allt går emellertid bra även om det bitvis är ganska jobbigt. Väl nere på glaciären kommer en absolut överraskning. Vi har beslutat att inte berätta vad den innebär för att inte förta nöjet för efterföljare. Men det som följer går utanpå det mesta, under förutsättning att rätt förhållanden råder förstås.

Lycklig resa!

Vidare ute på glaciären visar Stefan stora brunnar som kan sträcka sig ner 50 meter genom isen. Ett fall ner här blir förmodligen den sista resan för den som faller däri.

Färden tillbaka går i raskt tempo och väl vid fjällstationen lämnar vi tillbaka vad vi hyrt och kan hämta ett diplom som bevis på genomförd topptur.

På kvällen när vi kryper ner i sovsäckarna känns inte det hårda underlaget och myggen börjar kännas riktigt hemtama. Faktiskt spirar redan tanken på ytterligare besök på Sveriges högsta punkt. Men det ligger långt fram i tiden.

I morgon startar vi en tur som planeras gå runt massivet, fram till Singisstugorna och Kungsleden norrut. Vidare upp genom Kuopervagge, genom passet under Gaskkas-pakti, förbi svarta sjön och vidare ner till Tarfala. Föga visste vi då hur minnesvärd den turen skulle bli.

Mot Singis

Vaknar vid 06:15 men vi ligger och drar oss en stund. Tänker tillbaka på gårdagen med den härliga toppturen.

Som vanligt kokar vi kaffe och till detta äter vi kex med något tubpålägg. Vi äter aldrig frukost innan vi begynner vandringen på morgonen utan endast kaffe med lättare tilltugg. Frukost äter vi senare och den består oftast av en portionsvis färdigblandning av rågflingor, katrinplommon i bitar, russin och nötter. Till detta använder vi torrmjolk. Detta ger en bra bas för vidare strapatser och håller magen i trim.

Givetvis skriver vi några kort och postar dessa. Våra vänner söderut vill nog veta hur vi har det.

Enligt vår planering skall vi första dagen gå västerut till Singisstugorna på Kungsleden och eventuellt göra ett besök vid Kårtjevuolle sameviste. Därefter en bit norröver till en lämplig lägerplats i Tjäktjavagge med dess älvdelta.

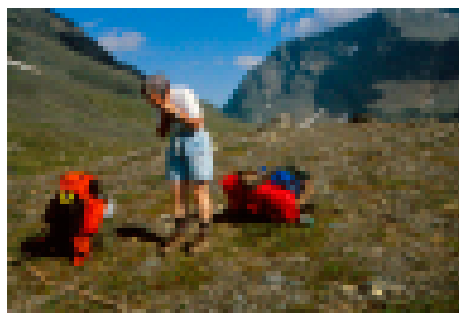
Vi passerar den stora hängbron över Kittelbäcken och strax innan dalen smalnar av äter vi frukost. Det är nu mycket varmt och våra små grå följeslagare äter sig mätta av vårt blod.

De mäktiga fjällen, Singicohkka norr om oss och Skarttoaivi söder därom tornar upp sig i bitvis branta stup upp till 1700 m höjd.

Hängbron
över
Kittelbäcken

Inger tar på shorts och t-tröja myggorna till trots. Hon har solbränt öronen under gårdagens topptur och måste nu skydda dessa med ett huckle under kepsen. Klädseln ser kanske något märklig ut men den är praktisk i detta skede.

Solskydd

En längre stund har åskan mullrat i sydväst och molnen tättnar alltmer. Vi plockar fram regnkläderna för att ha lätt tillgängliga när regnet kommer. Efter en kortare överläggning beslutar vi att inte gå ut till Singisstugorna utan gena nordväst mot ett rengärde som enligt kartan ska finnas ca 4,5 km bort. Åskvädret utvecklas nu snabbt och kommer in i all sin kraft. Åskknallarna rullar fram och tillbaka mellan fjällväggarna och tycks inte sluta förrän nästa knall slår till. Vi upplever nu att vi har ovädret närmast över oss och kryper ner intill en liten ås och drar regnskydden omkring oss. Vi känner inte alls för att vara den högsta punkten just nu. Blixtarna fräser ner i bergen runt oss och regnet öser ner.

En gång tidigare har vi blivit utsatta för ett kraftigt åskväder. Det var ute på fjället söder om Blåhammaren. Man känner sig väldigt liten och utsatt men så är det ute i naturen.

Vi befinner oss nu intill en liten fjällsjö på 979,8 m öh. Åskvädret drar så sakta norröver och om en stund avtar även regnet. Men det som tilltar istället är myggen. Det är helt otroligt med mygg och stora är dom också. I värmen och fukten tycks de fått en glupande aptit. Det är inte ofta vi bär myggnät men nu blir det helt nödvändigt med både detta och handskar.

Det börjar knorra i magen och vi ser oss om efter en lämplig plats för lunchen. Den ska helst vara intill rinnande vatten för att underlätta diskandet. Maten består av en härlig fisksoppa med knäckebröd därtill. Soppan drygas ut med animaliskt tilltugg bestående av jättestora mygg. Det är omöjligt att hålla myggen borta från tallriken. De dyker med dödsförakt rakt ner i den heta soppan och omkommer troligen omedelbart. Att försöka ta bort dem går bara inte, valet står mellan att äta blandningen eller att svälta. Vi väljer att bli mätta.

Vi kommer nu ut på Kungsleden och viker norrut för att söka läger för natten. På en liten platt och jämn platå slår vi upp tältet. Norrut har vi en helt betagande utsikt över deltat i Tjäktjavagge. Det är i stunder som i denna kväll man glömmer den övriga stressade världen. Det är alldeles tyst. Fjällen omkring reser sig mäktiga och vi är helt ensamma och avstressade, fria från mobiltelefoner och motorer. Bara mygg, tystnad och vi.

Myggsoppa

Samma plats men från olika håll

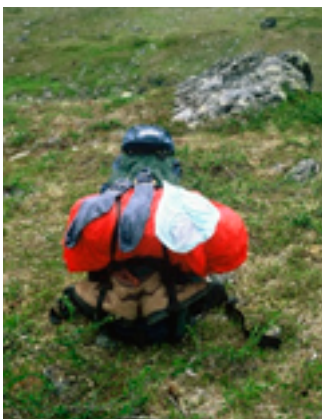
Kryper ner i sovsäckarna vid 20:00-tiden. Det blir snabbt ganska kallt men säckarna håller bra ifrån.

Jag vaknar vid att något rör sig utanför tältet. Långa stunder hörs inget men så ibland hörs ett fnasande i stenskravlet. Någonting är därute alldeles invid tältduken. Jag ligger alldeles stilla för att inte röja mig. Jag kan inte bli klok på om det är människa eller djur, och vilket djur om det är ett sådant. Till sist beslutar jag att kolla läget. Försiktigt ålar jag ur sovsäcken och drar försiktigt upp dragkedjan. Jag varken hör eller ser något där utanför. Alldeles tomt, men jag var helt klarvaken och något var där, men jag får aldrig veta vad.

Söndagen den 27/7. Stiger upp vid 7-tiden och fikar. Det är blåsigt och helt myggfritt. Tar några bilder som visar den markanta skillnaden mellan utsikten över deltat å ena sidan och å

andra sidan in mot Singivaggi med framvällande moln. Två skilda världar. Vi går nu på Kungsleden norrut mot en raststuga. Strax därefter skall vi gå över bron som hjälper oss över den strida Guobirjohka. Vid stugan utbyter vi några ord med andra vandrare som kommer norrifrån. Det är nu dags för den besvärligaste delen på den här turen. Omedelbart efter bron viker vi mot nordost in i Kuopervagge.

Den här mäktiga dalgången omges på norrsidan av det långsträckta Tuolpanjunnjetjåkka, en fjällkam som sträcker sig upp mot nästan 1800 m ö.h. Söder därom Kuopertjåkka och det mäktiga Kebnekaisemassivet. I fonden kan vi skönja den taggiga Drakryggen som vi senare kommer att vandra intill några km.

På tork

Eftersom vädret nu var soligt med lite blåst beslutar vi oss för en rast och tvättar upp lite strumpor och underkläder. Vattnet här är iskallt blågrönt, direkt från glaciärerna.

Tvätten hängs utanpå ryggsäckarna i stora säkerhetsnålar. Ett smart sätt att få tvätten torr även om det för den oinvidige kan se lite konstigt ut med trosor och strumpor fladdrande utanpå ryggsäcken.

Vi avslutar rasten med tandborstning, en isande upplevelse.

Upp till passet

I tillgänglig litteratur kan man läsa om denna alpina dal. En klippdal översållad med klippblock och storstensfält. Dessa bryts ibland av stora snöfält. Där stod också att läsa om möjligheten till tältning i den översta delen vid sjön på 1193 meters nivå. Där ska finnas enstaka mossfläckar med möjlighet till tältslagning. Nog finns här sten i alla storlekar och form.

Det blev ett ständigt balanserande på hala stenar, nog så jobbigt med stor packning på ryggen.

Det var skönt att ibland få komma ut på snöfälten med jämnare yta. Här kan dock uppkomma ett annat problem den här årstiden. På många ställen hörs vatten rinna djupt under oss, ibland ganska kraftigt. Här gäller det att känna sig för att snöbryggorna bär.

Från raststugan på Kungsleden till dalens övre ände är det ca 9 km med en stigning på ungefär 400 m och helt bestående av stanskravel och snöbryggor. Det blir ett antal mikropausar. Här växer isranunkeln på flera ställen som givetvis blir fotograferade.

Söder om oss och ganska nära följer oss Drakryggen med sin taggiga rygg. Ytterligare söder därom ligger Rabots glaciär som i sin östra del gränsar till nord-och-sydtopparna.

Vi ser inte till många andra vandrare under dagen. tält på håll, men överhuvudtaget verkar det ganska tomt.

Hungern gör sig påmind och vi värmer någon slags soppa lite i lä i stenskravlet. Det blir ingen disk denna gång då vi börjar lida brist på vatten. Det finns längre ner men vi känner ingen större lust att kravla ner dit och tillbaka igen. Vi bedömer att det är minst 200 m dit ner. Istället satsar vi på att det finns vatten högre upp från glaciären.

Den tilltänkta tältplatsen i övre delen av dalen var inte intressant. Den var helt täckt av snö och is. Bara att fortsätta.

Nu börjar den verkliga stigningen. Brant uppåt, ibland på snö ibland i öppet skravell, men ständig uppåt. Från där vi nu befinner oss beräknar vi efter kartan att det bör vara en höjdskillnad på omkring 400-500 m innan vi är uppe i passet. Vattenproblemet blir akut då branterna kräver mycket av kroppen. Invällande moln och dimma genom passet gör också sikten tidvis dålig.

Plötsligt hör vi rinnande vatten. Från nordligaste änden av Rabots glaciär sprutar vattnet fram. Stig tar av packningen och söker upp den framvällande delikatessen och fyller på förråden. Inger fotograferar under tiden ut över dalen. Ljuset är så här sent på kvällen ganska dåligt och inget bra fotoväder. Vi läskar struparna ordentligt och ser till att flaskorna är väl fyllda för framtiden. Vi antecknar också till minnes att inte fler gånger hamna i samma situation av vattenbrist. Detta är en upplevelse som vi aldrig kommer att glömma. Framför oss mäktiga snötäckta fjällmassiv, bakom den lika storslagna dalen som då och då försvinner i molnbankarna. Men nu inställer sig ett annat problem. Stig får plötsligt dålig mage. Det tillhör inte det trevligaste här uppe. Det blir faktiskt bråttom. Efter lämplig paus blir läget bättre och färden fortsätter.

Det går allt tyngre uppåt och det är kommet till kvällen. Dock är det ganska ljust här

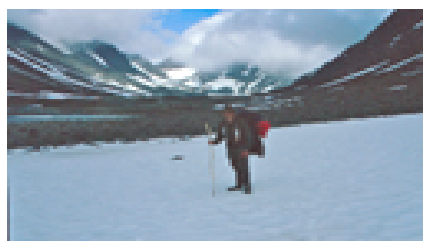
Rabots glaciär

Isranunkel

Skravell...

..och bryggor

Matlagning på hög nivå

Vattenhämtning

denna årstid. Vi överlägger om hur vi gör ifall vi inte orkar upp över passet i kväll. Beslutet blir att fortsätta en stund till och sedan eventuellt övernatta ute på fjället. Det får i så fall ske sittande i sovsäckarna med tältets ytterduk över oss för här finns ingen plats

för ett tält.

Så är den då där - Sveriges högst belägna sjö. Den har inget namn på kartan. Eftersom vi vet att den ska vara här går den att lokalisera men det finns knappt antydan till vatten. Den är mestadels täckt av snö och is. Färgerna här uppe vid sjön är inte många i kvällen, vitt-blått-grön-blått. Alldeles ovanför ligger glaciären med sin snötyngda hatt. Helt betagande.

Det bör tilläggas att denna sjö ofta kallas för den högst belägna men frågan är om det inte finns en i Sarek som ligger någon eller några meter högre. Den får besökas en senare gång.

Här uppe är det planare och det känns skönt för trötta ben. Lite längre fram möter åter en hisnande syn. Svarta sjön, Gaskkasjävri. Som ett svart öga ligger den där nere omgiven av fjällen. Passagen runt sjön sker på snö men det går bra och ibland lite utför. Vi beslutar att fortsätta.

Högst
belägna
sjön?

Svarta sjön

Kebnepakteglaciären

Före den här turen var vi någorlunda pålästa bokledes om turen. Vi kände då till att vi snart skulle komma till ett tvärbrant stup på hundratals meter som skulle spärra vår väg. Enda vägen förbi gick ut på Kebnepakteglaciärens kant. Det var problematiskt att hitta ut och ner på glaciären på rätt ställe men efter en stunds letande hittade vi rätta stället. Där fanns också lite spår i snön som vittnade om att vi kommit rätt.

Och strax kom en ny upplevelse. Långt där nere låg Tarfalasjön, också den som ett svart öga i kvällen. Den verkade mycket mindre än vi föreställt oss, men från den höjden vi befann oss på var det långt ner till sjön, därav villfarelsen.

Den här glaciären hänger ihop med Isfallsglaciären i söder, som i sin tur övergår i Björulings glaciär med vilken vi stiftat bekantskap med tidigare under vår vistelse här. De här tillsammans med Rabots glaciär omger syd -och- nordtopparna utom på en remsa mot ssv och nnv. Ett mäktigt ismassiv som vi håller på att runda under vår färd. Myggen minns vi bara nu, de finns inte här uppe. Härligt.

Det innebar viss påfrestning att gå ut på glaciären, den stupar mycket brant neråt men då det fanns lite snö gick det att få lite fotfäste. Inger går lite bakom och försöker gå på skrå med fötterna. Hon upplever det som mycket obehagligt. Efter en stund kan vi gå in mot en hög grus -och- stenås och får genast bättre fäste.

Mitt i alltihopa står vi som små oansenliga kryp på den smala åsen. Vi kände oss mycket små.

Nerför
glaciären

Isväggen

Nu smakar det med vatten och om jag minns rätt, chokladkex och fjällsnus. Sedan går färden vidare neråt på den bitvis smala åsen, runt klippblock som glaciären genom årtusenden pressa upp i kanten. Ibland mycket brant, hela tiden i sällskap av den mäktiga höga blåisen till höger om oss.

Till slut är vi då nere vid foten av den stora åsen. Här festar vi på varm mjölkchoklad och kex samt vilar ut i största allmänhet, men färden måste fortsätta ett tag till för här finns inga möjligheter till tältslagning. Vi går nu norr om Tarfalsjön på nya snöbryggor och på nya klippfält. En del av klippfälten är mycket höga. Många gånger får vi klättra upp eller ner över kanterna mot de lägre liggande snöområdena.

Till slut efter någon timma ser vi ett tält och hopas det finns någon ledig plats mellan skravlet för oss också. Det gör det. Platsen mellan stenarna rymmer precis tältet och finns alldeles intill vattnet. Där flyter stora isblock omkring. Aldrig har tältslagning gått så fort som nu. På mindre än en kvart ligger vi i sovsäckarna. Klockan är nu 23:45. Vi har varit på gång i 15 timmar. En minnesvärd söndagstur. Under natten vaknar vi några gånger då stora isblock med ett brakande kalvar ut från glaciärkanten på andra sidan sjön.

Vid Tarfallasjön

Ner genom Tarfalavagge

Vaknar vid 8-tiden. Termometern visar 9 plusgrader i luften och 4 grader i vattnet. Jag ber Inger ta ett bad bland isbitarna för att föreviga detta med ett foto till barn och barnbarn, men hon nekar absolut. Synd. Vi fikar med den vackra glaciären i fonden. Söker med blicken utefter den väg vi kom ner i natt. Funderar om det möjligen är lättare att gå åt andra hållet. Blir det någon mer gång provar vi nog detta.

Vidare går nu färden söderut mot Tarfalastugan och en vetenskaplig station. Vi har dock inte för avsikt att stanna där. Här måste vi vada på ett ställe. Vattnet är bitande kallt, men fåran är inte så bred. Vädret är fint med mestadels sol och ganska bra molnhöjd. När vi passerat stationen är det dags för frukosten. Nu blir vi stundtals insvepta i ulliga moln, men långa stunder klarnar det upp och ger ett fint fotoväder. Härifrån ser vi tidvis sydtoppen som verkar mycket avlägsen.

Tarfalla forskningsstation

Mer än 40 glaciärer är samlade på ett ganska litet område och Kebnekaisemassivet har därmed Sverige högsta glaciärtäthet med 4st större glaciärer med direkt anslutning till berget, Rabots glaciär (i nordväst), Isfallsglaciären (i öster), Storglaciären (i öster) och Björllings glaciär (i söder). Sydtoppen är den enda toppglaciären i Sverige och de andra stora glaciärerna är s.k. dalglaciärer.

På den branta Storglaciären ser vi en människor, troligen en alpinkurs. Utan kikare ser de mest ut som myror. Den vidare vandringen söderut genom Tarfaladalen är lättgången. Som följeslagare

Ner mot båtstället

har vi Darfaljohka, den isälv som avvattnar de stora glaciärerna. Den kommer att följa oss ända till Sarris båtlänning 7-8 km längre ner.

Övergången från det arktiska Tarfala till den mer frodiga dalgången längre ner är nästan överväldigande. Man känner sig nästan förflyttad till Nepals bergstrakter. Nere vid bron mot Kebnekaise fjällstation fikar vi och överväger om vi ska gå upp till stationen, men avstår. Det blir ca 4 km extra och vi vill helst hinna med sista turen för dagen med

Sarri kommer

båten. Nu har vi också återstiftat bekantskapen med myggen. De verkar helt förtjusta i att få smaka på oss igen.

Kommer till båtlänningen 19:15 och Sarri kommer med båten en liten stund senare. Lite folk har han med sig som sedan ska vandra vidare. På returen finns bara vi med och Sarri vill gärna höra hur vi haft det den gångna veckan. Vi berättar gärna. Efter en trevlig båtfärd landar

vi nere vid Ladtjuluspekåtan där vi slår läger för natten.

Här är inte myggen ensam, de har sällskap av hela moln med knott. Sover gott intill den blågröna Laddjuvävri

Slutet gott, allting gott

Vid Laddjuvävri

Sista morronen här uppe. Det känns lite vemodigt att lämna trakten. men någonstans måste det ta slut. Inger kokar kaffe och skriver i dagboken. Vårt resällskap surrar som vanligt kring oss. På lättvandrad stig går vi mot Nikkaluokta endast med avbrott för frukost intill älven.

När vi kommer ut ur björkskogen vid fjällstationen möter vi ett filmteam från Tv-Nordnytt som ber oss vara med i en sekvens om turistnäringen i Norrland.

Här ringer vi också och beställer en liten övernattningslägenhet i Kiruna. Vi längtar nu efter en lång varm dusch. Lägenheten heter Gullriset och kostar 390:-. Rum, kokvrå, toalett och dusch. Vilken lyx.

När kroppen fått sitt yttre tillgodosett återstår restaurangbesök med god mat och gott vin. Väl i lägenheten igen tittar vi på oss själva i Nordnytt, äter salta chips och tar ett par drinkar.

Sömnen på de mjuka madrasserna blir tyvärr inte den bästa. Vi överväger faktiskt på allvar att flytta ner madrasserna på golvet. Kroppen var fortfarande inställd på hårt underlag.

Om den vidare tvådagarsresan hem i bilen är inte mycket att orda. Synd bara att det ska vara så långt dit upp.